

# Ställskruven

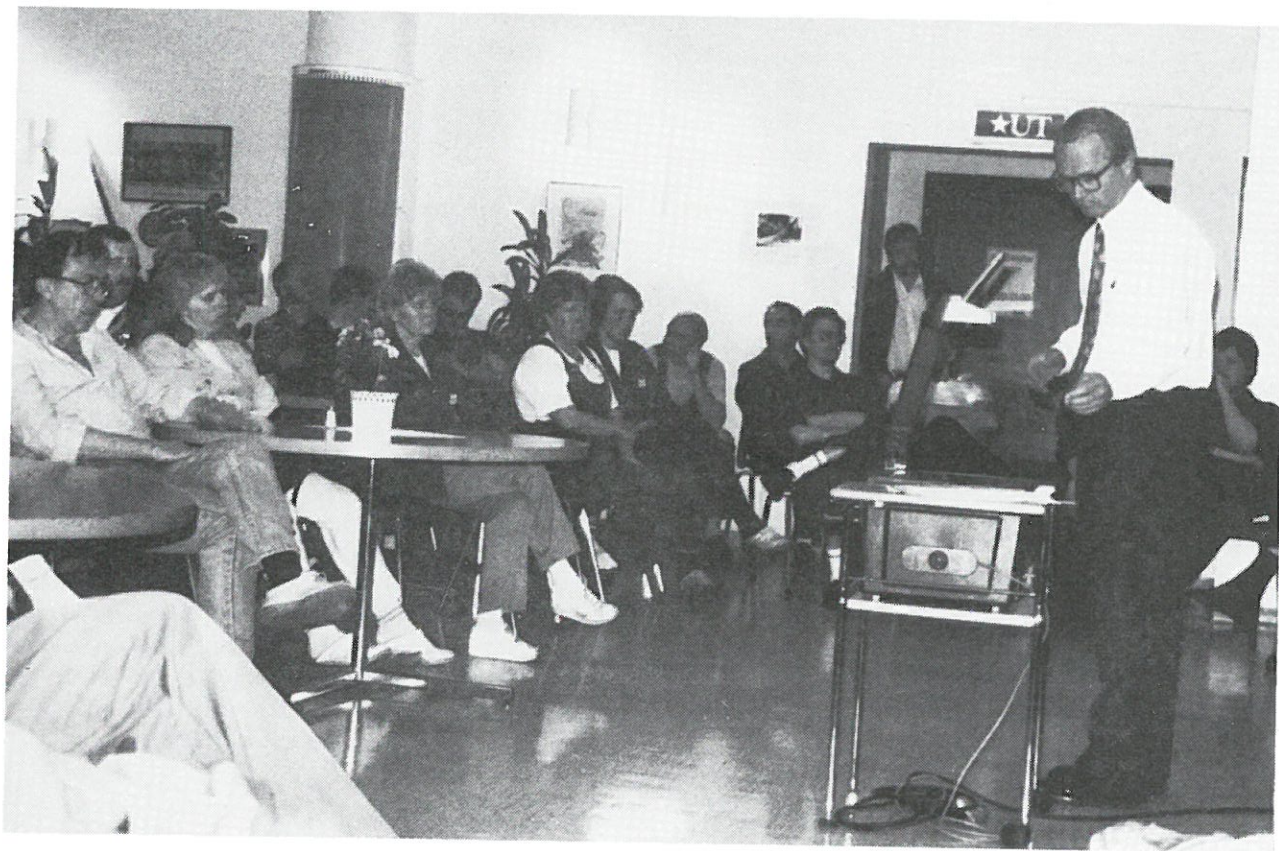
PERSONALTIDNING FÖR AB BAHCO VERKTYG NR 4 1991

Ansvarig utgivare: Jan Carlborg

Redaktion: Jan-Åke Stem, Martti Kaalikoski och Gunnel Lidberg



## 90 sägs upp!



Måndagen den 17 juni kom det sedan länge väntade beskedet. 68 verkstadsanställda och 22 tjänstemän måste sägas upp från sina arbeten. Därtill kommer att ett drygt 50-tal kommer att omplaceras till nya arbetsuppgifter. De anställda som är aktuella för uppsägningar, fick under förmiddagen förhandsinformation om företagets planer. På eftermiddagen den 17 juni informerades samtliga anställda vid informationsmöten i matsalen. (Forts. sid 2)





### Svart dag

- Det är en svart dag för Bahco Verktyg, när vi tvingas att berätta för våra anställda att de är aktuella för uppsägningar. Det finns emellertid inga alternativ och åtgärden är absolut nödvändig, sade Jan Carlborg vid informationsmötena. Han redovisade bakgrunden till de nu aktuella åtgärderna, berörde förhandlingarna med de fackliga organisationerna kring organisation, bemanning och turordningar, angav några huvudprinciper för den kommande organisationen samt redovisade personalkonsekvenserna. Efter informationen var stämningen mycket dystert på arbetsplatserna. Många anställda kände besvikelse och oro.

### Stort bortfall

- Det blir stora problem, när mer än en fjärdedel av affärerna försvinner, påpekade Carlborg. Han redovisade uppgifter över orderingången under 1990 och 1991. Jämfört med den genomsnittliga orderingången 1990 har Bahco Verktygs försäljning sedan november 1990 minskat med mer än 25%. För vissa produkter är bortfallet större och för andra mindre.

- I princip måste vi minska våra resurser och kostnader i motsvarande omfattning, framhöll Jan Carlborg vid mötena.

### Besvärliga förhandlingar

Förhandlingar har förts mellan företaget och de fackliga organisationerna. I frågor rörande behovet av åtgärder och planer på ändringar av organisation och bemanning gäller regler i medbestämmandelagen. I frågor rörande t ex turordningar vid uppsäg-

ningar gäller lagen om anställningsskydd och kollektivavtal.

- Förhandlingar som berör personalinskränkningar är mycket besvärliga, betonar Jan Carlborg. För företaget handlar det om medarbetare och för de fackliga företrädarna arbetskamrater och medlemmar.

### Enkelhet prioriteras

- Vi har åtminstone för tillfället skrinlagt planerna på organisation efter affärsområden. Detta gäller för smide i Enköping, skiftnycklar och service. Vi behåller affärsområdet "Tänger". Även om principerna i affärsområdestanken är riktiga, måste vi prioritera det enkla och det kostnadsnåla, menade Jan. Som exempel på organisatoriska förändringar som är aktuella, angav han återgång till en mer traditionell produktionsorganisation, återföring av funktionerna "lagerstyrning" och "inköp av köpprodukter" till marknadsavdelningen samt att planerna på marknadsregioner inte fullföljs.

### Personalkonsekvenser

Till följd av den planerade personalminskningen, kommer cirka 90 Bahco Verktyg-anställda att sägas upp på grund av arbetsbrist. Av dessa är 68 verkstadsanställda och 22 tjänstemän. Vid sidan av uppsägningarna kommer ett betydande antal anställda att beröras av förändringarna. Ett drygt 50-tal verkstadsanställda och cirka 15 tjänstemän kommer att omplaceras till nya arbetsuppgifter. Av verkstadspersonalen är utöver de som påbörjat utbildning ett drygt 20-tal aktuella för arbeten med Lindström-tänger.

### Varsel- och uppsägningstider

Varsel om den planerade personalminskningen har lämnats till Länsarbetsnämnden i Uppsala. Under varsel-tiden - 4 månader - får ingen driftinskränkning göras. Detta innebär att även anställda med kortare uppsägningstid än 4 månader inte behöver lämna sina arbeten förrän varseltiden gått ut.

Uppsägningstiden enligt lag vid uppsägning på grund av arbetsbrist bestäms med ledning av den anställdes ålder vid uppsägningstillfället:

| Ålder        | Uppsägningstid |
|--------------|----------------|
| <25 år       | 1 månad        |
| 25 år fyllda | 2 "            |
| 30 år "      | 3 "            |
| 35 år "      | 4 "            |
| 40 år "      | 5 "            |
| 45 år "      | 6 "            |

Uppsägningar på grund av driftinskränkning ska vara skriftliga och innehålla uppgifter om anledning, sista anställningsdag samt besvärshänvisning, d v s uppgifter om vad man kan göra om man anser att uppsägningen är felaktig.

### Förtur

Anställda som blir uppsagda på grund av arbetsbrist har förtursrätt till återanställning. Denna förtursrätt gäller under 12 månader från den tidpunkt anställningen upphör. Regler för turordning vid eventuell återanställning återfinns i lagen om anställningsskydd. Principen är att anställd med längre anställningstid kommer ifråga för återanställning före den person som har kortare anställningstid.

### Arbetsförmedlingen

Arbetsförmedlingen har informerat om situationen på Bahco Verktyg. Diskussioner har förts rörande möjligheten att i Arbetsmarknadsverkets regi anordna lämplig utbildning. Arbetsförmedlingen planerar vidare att inom kort under ett antal dagar placera en platsförmedlare inom företaget.

För hjälp till de tjänstemän som berörs av uppsägningarna har företaget kontaktat Trygghetsrådet SAF - PTK. Även Trygghetsrådet arbetar med utbildningsstöd och viss clearingverksamhet. Representant för Trygghetsrådet kommer att besöka Bahco Verktyg.



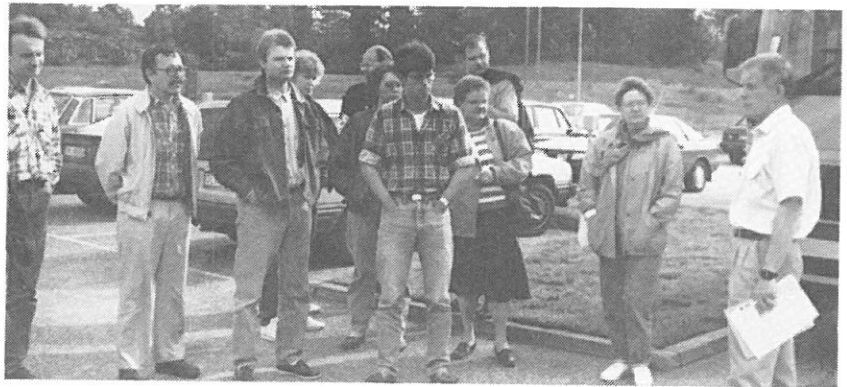
# Tångutbildning inledd



Arbetet med att förbereda flyttning av elektroniktångtillverkningen från Eskilstuna till Enköping fortsätter. Med start den 10 juni påbörjades utbildning av Enköpings-anställda som ska arbeta med Lindström-tänger.

## Produktkännedom

Den första utbildningsveckan var förlagd till Enköping och innehöll huvudsakligen teoretiska genomgångar. Utbildningsschemat omfattade ge-



nomgångar i bl a produktkännedom, ritningsläsning, produktionsflöde, arbetsorganisation och planering.

## Studiebesök

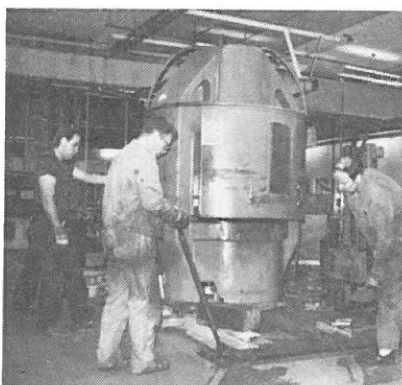
I utbildningen ingick också ett studiebesök vid F E Lindström i Eskilstuna. Besöket ägde rum fredagen den 14 juni och inkluderade bl a verkstadsvisning, kontakt med de särskilt utsedda "faddrarna" samt träff med fackliga

företrädare inom F E Lindström. I studiebesöket deltog 13 Bahco Verktyg-anställda.

## I Eskilstuna

Den mer praktiskt inriktade utbildningen/träningen i olika arbetsmoment vid tillverkning av Lindström-tänger kommer att förläggas till Eskilstuna. Premiär för den Eskilstuna-förlagda utbildningen skedde måndagen den 17 juni.

## Nu kan vi ta emot FEL (F E Lindström)



Bland de sista maskinerna som togs ut från entresolplanet var vår Hobbpress som väger hela 15 ton. Transportvägen måste därför förstärkas för att inte pressen skulle rasa ner i bottenvåningen.



Nu finns det plats för Lindström-produktionen. Entresolplanet har tömts och hela ytan på cirka 3.200 m2 kan börja ta emot Lindströms maskiner.

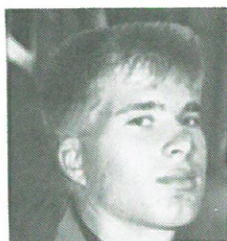
**"Det är i motvind som en drake stiger"**

*Kinesiskt ordspråk*

*Insänt av Hans Svensson*

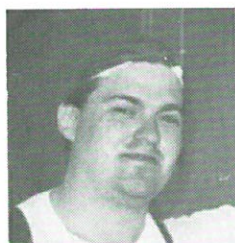


## Hur känns det att vara permitterad?



**Marco Majonen**

- Bara bra i början. Jag har fiskat och varit ute vid vår sommarstuga på Brygggholmen. Tyvärr har vädret varit dåligt. Det är jobbigt att inte veta om man har turen att komma med i det gäng som får arbete. Idag jobbar vi med att måla där Lindström-produktionen ska hålla till.



**Stefan Karlsson**

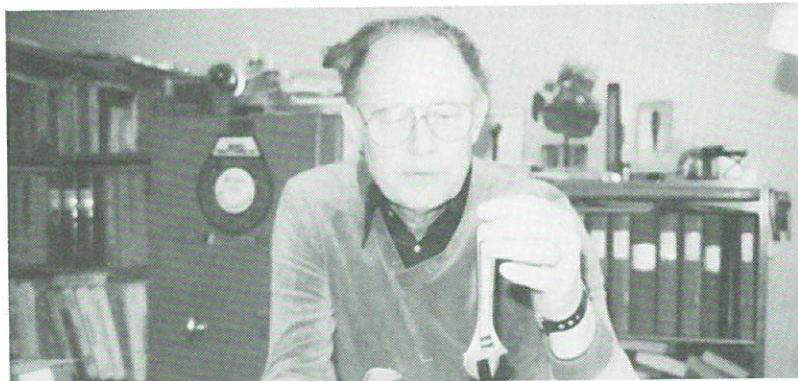
- Det är naturligtvis skönt i början, men efter en tid blir det tråkigt att inte ha något att göra. Det kändes bra att börja arbeta igen efter 30 dagar, fast det inte var på det ordinarie arbetet. Det känns ju också besvärligt, eftersom man inte vet något om framtiden.



**Annika Harjuniemi**

- Det är klart att det är skönt att vara ledig och i synnerhet då det sammanfaller med renoveringen av vårt hus. Men när jag nu kom tillbaka visar det sig att det är osäkert om jag får börja arbeta med Lindströms-produktionen utan kanske istället får lov att sluta helt. Att inte veta hur det blir är naturligtvis jobbigt. Jag har arbetat här i fyra år och trivs bra.

## Våra verktyg på loppmarknad?!



Våra verktyg säljs naturligtvis som tidigare till proffs användare via våra grossister.

Men man kan också köpa våra produkter på loppmarknaden i Skärholmen söder om Stockholm. Jo, det är faktiskt sant! Det upptäckte en av våra säljare som nyligen köpte verktyg där till en billig penning.

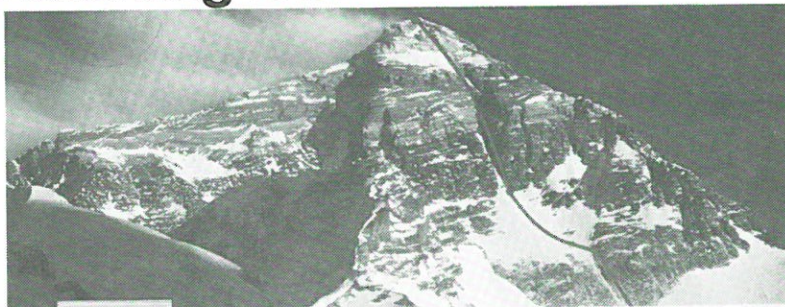
Det hela verkade mycket skumt, eftersom skiftnycklarna han köpte inte var kindslipade och inte var de härdade heller.

Säkerhetsansvarige Gösta Johanson: -Vi har anmält saken och polisen i Skärholmen har beslagtagit verktygen som fanns till försäljning. Det är helt klart att verktygen har lämnat vår fabrik på ett

otillbörligt sätt, eftersom de är felaktiga och vissa inte ens härdade. Många av verktygen är ihopplockade från olika stadier i produktionen, t ex är ohärdade skiftnyckelskruvar. Det är naturligtvis inte alls bra för vårt anseende att det finns sådana här verktyg ute. De är ju helt värdelösa.

Gösta Johanson: -Vi har väl inte direkt några säkra spår efter hur det här har gått till, men vi har några teorier vi arbetar efter tillsammans med polisen. Jag skulle här vilja passa på och uppmana våra anställda att anmäla till mig eller arbetsledningen om någon har sett något speciellt eller något som verkar konstigt.

## Hälsning från Mount Everest



EVEREST  
1991

SVENSKA MOUNT EVEREST EXPEDITIONEN

瑞典珠穆朗玛峰登山队

Bahco Verktyg är en av sponsorererna för årets Mount Everest Expedition. Som bekant lyckades de denna gång ta sig upp på toppen. Vi är med och sponsrar i form av produkter ur vårt sortiment, t ex skiftnycklar, tänger, skruvmejslar, knivar och annat som man kan behöva när man klättrar i berg. I utbyte har vi t ex rätt att använda de bilder

de tagit under expeditionen för att använda i annonsering och på mäsor.

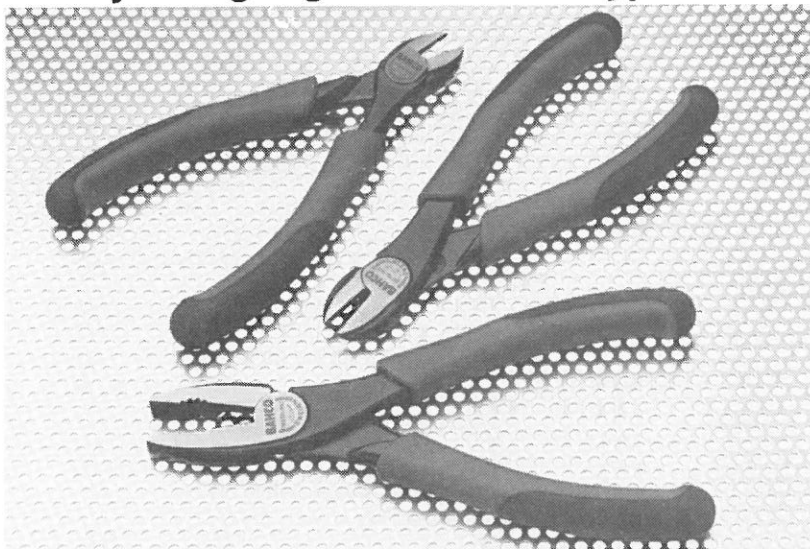
För några veckor sedan damp ett vykort ned från expeditionen. En hälsning till alla Bahco-anställda från Mount Everest Expeditionen 1991.

Magnus Alterot



# Produktnyheter

## Nya tänger ger mer kraft i nyporna



Nu presenterar Bahco Verktyg en ny uppsättning klippande tänger. De ingår i företagets satsning på ergonomiskt utformade verktyg. De nya Bahco Ergo-tångerna, två sidavbitare och en kombinations-tång, har tillkommit efter omfattande praktiska försök bland profes-

sionella användare. Bland det man speciellt har studerat är sambandet mellan skänklarnas utformning och tångens klippkraft. I försöken har man bl a arbetat med tänger med variabel skänkelvidd.

Främsta kännetecknet på de nya tångerna är grepphylsorna, som är

tillverkade med en hård kärna i polypropen och ett mjukt ytskikt av termoplastisk elastomer. Det ger ett stabilt grepp med halkfri yta.

En sköppen led minskar avståndet från ledcentrum till eggarna, vilket ger bättre hävstångsverkan och därmed mer kraft i nyporna.

Sidavbitarna finns i två utföranden. En för pianotråd och en för hård ståltråd. Kombinationstången kan förutom att klippa hård ståltråd även klippa pianotråd. Alla Ergo-tångerna har en ny, slankare och rundare form på käftarna, vilket ökar smidigheten och åtkomligheten.

Ytterligare en nyhet är att samtliga Bahco Ergo-tänger har retur-fjäder. De flesta med on-off-funktion. Såväl fjäderkraften som öppningsvinkeln har fastställts i praktiska försök.

*Gunnar Larsson*

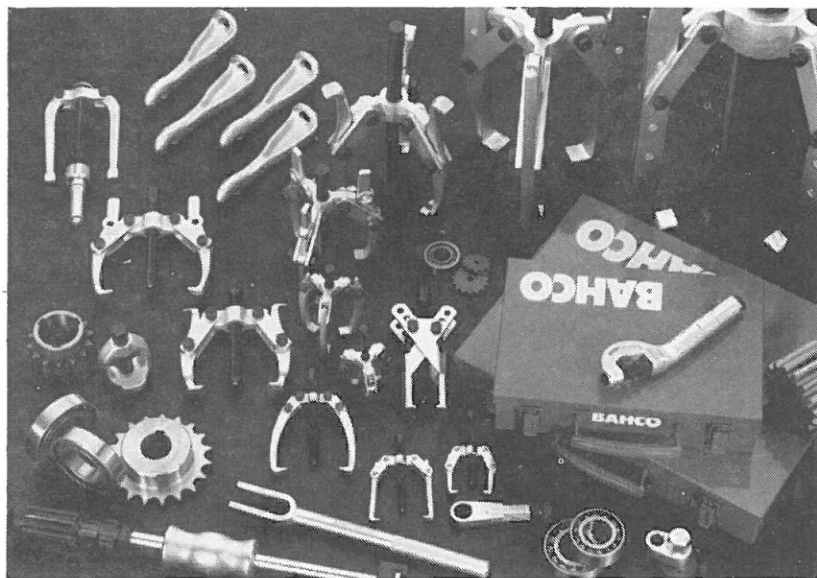
## Nytt produktprogram BAHCO Avdragare

På Köln-mässan i år introducerades bl a ett nytt produktprogram BAHCO avdragare. BAHCO avdragareprogram omfattar: 25 produkter i 96 olika varianter, 3 satser med 30 ingående produkter och 3 produkttillbehör i 18 olika varianter.

BAHCO avdragareprogram är behovsanpassat för industri- och autosektorn. Totalt 31 produkter i 114 olika varianter. Produkterna tillverkas i Tyskland med hög kvalitet och precision.

Avdragare är en produkt som används vid montering och demontering av kugghjul, hjulnav och kuller. Användningsområden finns överallt där det finns motorer, axlar och kugghjul. Avdragare är med bakgrund av behovet en produkt som finns med i produktprogrammen hos väl sorterade internationella handverktygsföretag.

Från introduktionen i Köln är försäljningsresultatet hittills över



1.000 produkter. Den danska marknaden har kommit igång snabbast med försäljningen och resultatet är där över förväntan. Även på den norska marknaden har Bahco avdragare mottagits mycket positivt och Jernia Norsk A/S har tagit upp

hela programmet.

Om Du önskar ytterligare teknisk information rekvirera broschyren "Bahco Avdragare med kraft och precision" från trycksaksförrådet.

*Stig Lundh*

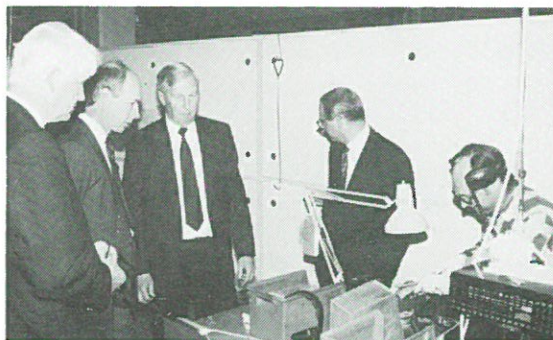


# Celebert besök

Charles Redman, USA:s ambassadör i Sverige, besökte Bahco Verktyg torsdagen den 30 maj.

Tillsammans med sina livvakter anlände ambassadören i svart limousin och togs emot av Jan Carlborg och Folke Möller.

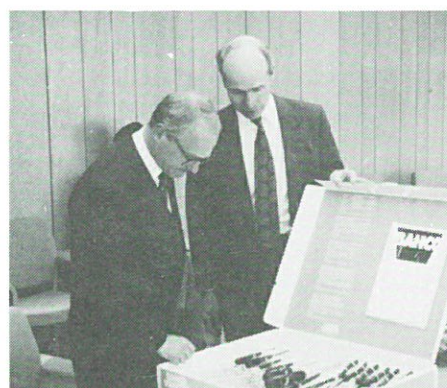
Jan Carlborg presenterade företaget och Folke Möller guidade sedan ambassadören runt i våra verkstäder.



*Efter två år i Sverige talar Charles Redman svenska riktigt bra. Här får han en lektion av Bengt Eriksson i hur det går till att justera tänger.*



*Från Per Wigert, Rotary, som inbjudit ambassadören till Enköping, Jan Carlborg, Folke Möller och Charles Redman i vår utställningshall.*



*Hädanefter kommer alla reparationsarbeten hemma i ambassörsbostaden att utföras av Redman själv (egen utsago), med Bahcos verktyg så klart!*

## Intermach-91, Thailand



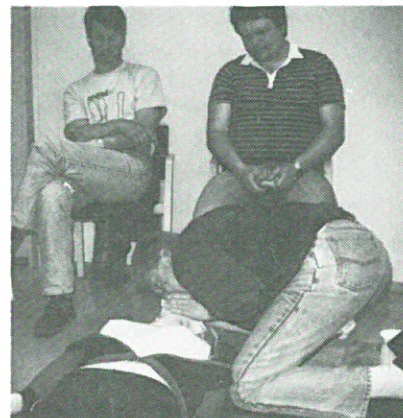
På en teknisk mässa i Bangkok i maj introducerade vår agent EAC några av våra nya verktyg på ett enkelt men demonstrativt sätt.

En mässa med bra timing för snabb introduktion ute på marknaden.

*Per-Olof Agelind*

## Livräddare

Ytterligare en kurs i hjärt-lungräddning har genomförts på företaget. Den här gången var det bland annat våra elektriker som fick öva livräddning på dockan, som markerar med en lampa om man gör rätt.

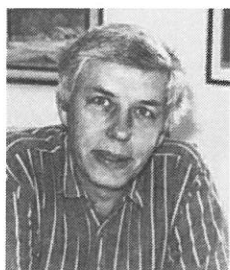


*Roine Alexandersson lär sig "blåsa liv" med Miklos Neumann och Ingemar Johansson som åskådare.*



# Vad ska Du göra på semestern?

**Bo Bengtsson, inköpsavdelningen:**



- Under de första två veckorna ska jag vara i en sommarstuga utanför Mellandammen i Sala. Efter det ska vi vara hemma. Vi har inte planerat några längre resor. Det kan bli en resa till Junsele, där vi brukar hålla till med familjen på semestern. Vi ska också hinna med att måla om huset.

**Ola Pahlén, verkstadsklubben:**



- Jag har redan haft en veckas solsemester på Cypern. Under semestern ska jag vara hemma och måla huset, men när det är klart ska jag försöka hinna med att fiska uppe vid Grythyttan och då hoppas jag det blir många öringar.

**Joanis Ratcidis, skiftnyckelverkstaden:**



- Det blir troligen en resa hem till Grekland, men jag har faktiskt inte riktigt bestämt mig än. Utlandssemester blir det i vilket fall som helst. Det är ju så dåligt väder här.

**Aulis Piispanen, skiftnyckelverkstaden:**



- Under första veckan åker frugan och jag till Vejle i Danmark. Där ska vi delta i Nordleken, som är en uppvisning av folkdansare från hela Norden med ungefär 3.000 deltar. Sedan blir det troligen två veckor i Finland och sista veckan ska jag måla om garaget.

**Christer Johansson, Skiftnyckelverkstaden:**



- Jag skulle inte vilja göra något alls, men man måste ju. Barnen och jag brukar börja med en resa till Stockholm och Gröna Lund. Sedan åker ungarna till Gotland och då tänkte jag jobba med huset. Därefter blir det några veckor i sommarstugan.

## Sommarmat

### Pröva det här laxreceptet!

För fyra personer behövs:

4 skivor lax à 150 g  
2 dl fiskbuljong (stark)  
2 msk vitvinsvinäger  
1 stor gul lök  
4 stora tomater  
5 dl vispgrädde  
25 g smör  
4 st dillkvistar  
25 g margarin  
Till garnering: 4 dillkvistar,  
4 citronklyftor.

Skålla tomaterna. Tag bort skallet och dela dem mitt itu. Krama ur kärnorna. Tärna tomatköttet. Finkhacka löken och koka den i margarin i 5 minuter. Den får inte brynnas. Finklipp dillen.

Lägg laxskivorna i en ugnsfäst form. Blanda fiskbuljong, vinnäger och 1/3 av löken. Håll blandningen runt laxskivorna. Buljongen får ej nå upp mer än till hälften av fiskens tjocklek. Lägg i dillstjälkarna. Laxen kokas i 175 graders varm ugn utan lock i cirka 15 minuter. Sila buljongen. Håll laxen varm under lock.

Såsen:

Lök, fiskbuljong och grädde reduceras (kokas ihop tills den blir "såsig"). Tillsätt de tärnade tomaterna och den klippta dillen. Tag kastrullen från plattan. Rör ner smöret.

Håll såsen över laxen. Garnera med dillkvistar och citron. Servera med kokt potatis och sallad.

En skön sommar med många goda fiskar önskar

*Eva i köket*

## Semestertips

Om vädret fortsätter att vara så här trist (detta skrivs 10/6) kan vi tipsa om ett bra utflyktsmål.

Besök Nordiska museets utställning "1890-talet" som visar ett tvärsnitt av det svenska samhället för 100 år sedan. Där presenteras bl a dåtidens kändisar: August Strindberg, Alfred Nobel och Albert Engström samt uppfinningar från den

tiden: Separatören, dynamiten och skiftnyckeln.

I en speciell hall hittar Du en utställning som visar industrier vid sekelskiftet och där finns också BAHCO med.

Vi kan också nämna att Nordiska museet säljer skiftnycklar i receptionen och det är ju bra att vi får lite hjälp i dessa dåliga tider.

## Vinnare

### Korsordstävlingen, Ställskruven 3

Maj-Britt Lindvall (nybliven pensionär), Christer Wallander, Karin Johansson, Jarl Lindén och lag "Broschavdelningen".

De fem vinnarna får varsin Bellman-lott som pris. Lycka till i dragningen!

### Ordspråkstävlingen

Monika Brandberg, Elsy Andersson och Kjell Andersson,

En kartong skiftnyckelgodis kommer som pris till var och en. Grattis!

Ordspråket som åsyftades är: "Stor i orden liten på jorden".

Den rätta lösningen ska se ut så här:

| G/O                 | Be-<br>hållare | Oscar<br>Ahlin | Lever<br>D | A             | Spel-<br>fågel | Lidga<br>ihop | över-<br>lösas | Tjocke<br>sären | Prata |
|---------------------|----------------|----------------|------------|---------------|----------------|---------------|----------------|-----------------|-------|
| do/s                | C              | Tro            | R          | O             | Faster         | A             | R              | T               | S     |
| Drott-<br>ning      | I              | N              | G          | R             | I              | D             | A              | R               | A     |
| Flod<br>P-<br>schef | S              | A              | A          | R             | M              | D             | R              | O               | M     |
| An-<br>hålla        | T              | Längst<br>ner  | N          | E             | D              | E             | R              | S               | T     |
| B                   | E              | Barn           | Vet        | Natta         | Färg<br>Snurr  | R             | O              | S               | A     |
| F/ig                | R              | U              | S          | R             | Y              | A             | G              | A               | L     |
| O-<br>känd          | N              | N              | A          | Garn<br>Rispå | R              | Y             | A              | R               | A     |
| Bak-<br>sak         | Uggle<br>L     | G              | N          | R             | Yta<br>ut      | N             | Yta<br>ut      | R               |       |
| Uner                | V              | A              | S          | E             | R              | K<br>a        | U              | T               | S     |
| Test                | P              | R              | O          | V             | Is-<br>bana    | K             | A              | N               | A     |

## Ordspråkstävling

"Personer, vilka residerar i arkitektoniska kreationer av en matastabil, transparent smältprodukt av övervägande kiselsyra, bör iakttaga abstinens i fråga om det skyndsamma omlokalisering av smärre petrologiska enheter."

Lars Åberg

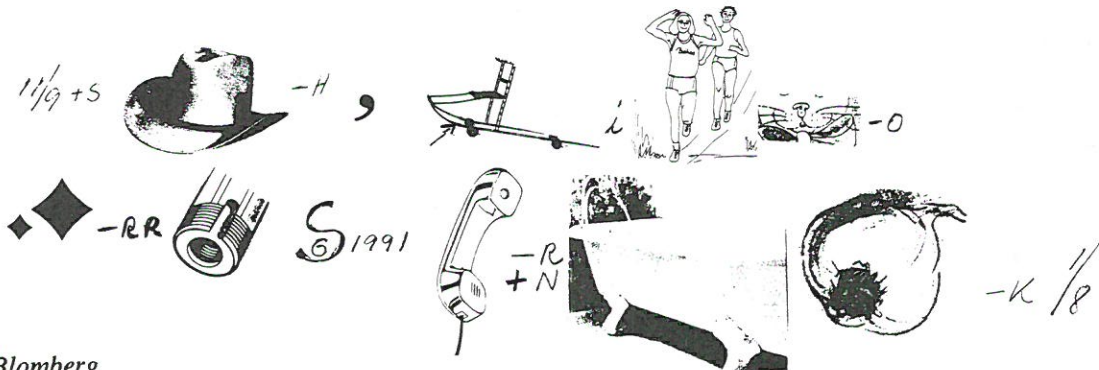
Vilket vanligt svenskt ordspråk åsyftas?

Skicka in Din lösning senast den 9 september till Gunnel Lidberg, Personalavdelningen. Ställskruven delar ut skiftnyckelgodis i pris till de tre först öppnade rätta svaren.

Ordspråket lyder: .....

Namn och avdelning: .....

## Semesterrebus



Gurli Blomberg

Skicka in Din lösning senast den 9 september till Gunnel Lidberg, Personalavdelningen

Lösningen av rebusen: .....

Namn och avdelning: .....

Redaktionen önskar alla anställda en skön semester trots många bekymmer och svårigheter!